

Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(м. Харків, Україна)
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАСА РОМЕРИСА
(м. Вільнюс, Литва)
РИЗЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. Рига, Латвія)
МІДЛСЕКСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. Лондон, Велика Британія)
АКАДЕМІЧНЕ ТОВАРИСТВО МІХАЛА БАЛУДЯНСЬКОГО
(м. Кошице, Словаччина)
ЛОДЗІНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. Лодзь, Польща)

МАТЕРІАЛИ
XIV Міжнародної науково-практичної конференції
«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА»

27 листопада 2020 р.

Харків
2020

УДК 33

У збірнику представлено матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва».

Матеріали подано у авторській редакції. Редакційна колегія може не поділяти думок авторів. За достовірність даних відповідальність несуть автори.

Матеріали призначено для користування широкого кола зацікавлених осіб – науковцями, викладачами закладів вищої освіти, працівниками органів державної влади, підприємцями, здобувачами вищої освіти тощо.

Друкується за рішенням Ради факультету управління та бізнесу ХНАДУ
протокол № 4 від 23 листопада 2020 р.

Редакційна колегія:

Голова:

Богомолів В.О. – в.о. ректора, проректор з наукової роботи ХНАДУ, доктор технічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Заступники Голови

Тохтар Г.І. – проректор з науково-методичної роботи і міжнародних зв'язків ХНАДУ, кандидат технічних наук, професор;

Дмитрієв І.А. – декан факультету управління та бізнесу ХНАДУ, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України;

Шевченко І. Ю. – завідувач кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ, доктор економічних наук, доцент.

Члени оргкомітету:

Шинкаренко Володимир Григорович, д.е.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України, заступник завідувача кафедри менеджменту ХНАДУ;

Криворучко Оксана Миколаївна, д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту ХНАДУ;

Маліков Володимир Васильович, д.н.держ.упр., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування ХНАДУ;

Ротомскіс Ірмантас, д.е.н., професор, заступник декана факультету економіки і управління фінансами Університету Миколаса Ромериса (Литва);

Лаце Наталія, докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри корпоративних фінансів та економіки Ризького технічного університету (Латвія);

Картасова Єкатерина, PhD, доцент кафедри обліку та фінансів Університету Мідлсекса (Велика Британія);

Вархола Міхал, д.пед.н., професор, академік Міжнародної академії педагогічних наук, президент Академічного товариства Міхала Балудянського (Словаччина);

Шершенюк Олена Миколаївна, к.е.н., доцент, заступник декана факультету управління та бізнесу ХНАДУ, відповідальний секретар;

Блага Вікторія Вікторівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ, відповідальний секретар.

Проблеми та перспективи розвитку підприємництва:
Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Харків, 27 листопада 2020 року). – Х.: ХНАДУ. – 2020. – 424 с.

© Колектив авторів,
2020

Секція 3

Перспективні напрями підприємницької діяльності в умовах трансформації економічних відносин

<i>Blagoy V., Tikhomirova A. PROBLEMS OF CO-WORKING DEVELOPMENT IN UKRAINE.....</i>	116
<i>Kaplina A.I. ECONOMIC EFFICIENCY OF FERTILIZER APPLICATION IN PRODUCTION TECHNOLOGIES OF UKRAINE.....</i>	118
<i>Khalina V., Butskiy V., Kavun Yu. «GREEN» PROCUREMENT A TOOL FOR SUSTAINABLE DEVELOPMEN</i>	120
<i>Morozova N.L.,Panasiuk L.M. DEVELOPING STEPS FOR ATTRACTING OVERSEAS INVESTMENTS STRATEGY</i>	121
<i>Põlajeva T., Levchenko Ya. THE CAUSAL COMPONENT IS NOT THE READINESS OF GRADUATES TO WORK INDEPENDENTLY.....</i>	122
<i>Артъомова А.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНИХ УМОВАХ.....</i>	124
<i>Безугла Ю.Є., Бондаренко М.С., Гулевський А.Є. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ.....</i>	126
<i>Бірбіренко С.С. ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА – АНАЛІЗ ПОНЯТІЙНОГО БАЗИСУ..</i>	127
<i>Блага В.В. СИНЕРГЕТИЧНИЙ ЕФЕКТ СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНВЕСТОРІВ І ВИКОНАВЦІВ ІНВЕСТ-ПРОЕКТІВ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА</i>	129
<i>Блага В.В. ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....</i>	131
<i>Блага В.В. РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ АДАПТАЦІЇ КРАЇНИ ДО КРИЗОВИХ ЯВИЩ У ЗОВНІШНЬОМУ ТА ВНУТРІШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....</i>	133
<i>Благой В.В., Приходько О.С. ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ</i>	135
<i>Благой В.В., Рочева Г.В. ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....</i>	137
<i>Валінкевич Н.В., Недільська С.С. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФОНДОВИХ БІРЖ В УКРАЇНІ.....</i>	139
<i>Вербицька В.І., Шулепова А.Г. МІКРОФІНАНСОВІ УСТАНОВИ В УКРАЇНІ : ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТА НОВАЦІЇ ЛОМБАРДІВ.....</i>	141
<i>Внукова Н.М. ІНСТИТУЦІЙНІ УМОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО ФІНАНСУВАННЯ МСП.....</i>	143

Окремі ломбарди спільно зі страховими компаніями запропонували своїм клієнтам оформлення страховки за накопичені бонуси. Нові клієнти, зокрема, отримують 2000 вітальних бонусів, які можуть обміняти на пакет страхування життя і здоров'я на рік. Також вивчається можливість розширення спектра фінансових послуг, що надаються клієнтам, зокрема, це стосується можливості впровадження обміну валют в відділеннях.

В рамках Закону [1] в Україні з 1 липня 2020 року регулювання діяльності ломбардів перейшло до Національного банку України.

Регулятор планує змінити регулювання діяльності цих фінансових установ, зокрема, можливе введення ломбардного квитка, де для клієнта в стислій і доступній формі будуть викладені всі умови договору. Також ломбардам може бути надана можливість здійснювати готівковий обмін валют і переказ коштів без відкриття рахунків.

Література:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 вересня 2019 року № 79-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>.

ІНСТИТУЦІЙНІ УМОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО ФІНАНСУВАННЯ МСП

*Внукова Н.М., д.е.н., професор
Харківський національний економічний університет ім. С.Кузнеця,
НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрНУ*

Актуальність дослідження. Розвиток підприємницької діяльності вимагає збільшення уваги до піднесення інституційних умов та розширення доступу до фінансування. Прийняття різних регіональних програм [1] в умовах децентралізації сприятиме посиленню цих складових розвитку.

Виклад. Ще 2008 року в дисертаційному дослідженні М.В.Заплатинський [2] розробив модель впливу на економічний розвиток підприємництва в регіоні, де визначив основні інститути та, зокрема, підкреслив пріоритетність збільшення доступу до фінансування.

Оскільки сучасний етап розвитку підприємництва не тільки в Україні характеризується наявністю кризових станів, посилюється інтерес до можливостей управління бізнесом в умовах невизначеності та креативного пошуку оптимальних його напрямів [3]. Знову дослідниками підкреслюється важливість стимулювання активності суб'єктів МСП через розширення їх доступу до фінансових та кредитних ресурсів, зокрема через надання часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами (наприклад, сучасна державна програма «Доступні кредити 5-7-9%»), програма часткового відшкодування

суб'єктам МСП лізингових, факторингових платежів та платежів за користування гарантіями, а також створення кредитно-гарантійної системи підтримки малого і середнього бізнесу.

У Аналітичній записці Національного інституту стратегічних досліджень [4] щодо підтримки МСП у контексті усунення диспропорцій соціально-економічного розвитку гірських районів в Україні наводиться як аналіз існуючої практики, так і перспективи розвитку підприємництва. Незважаючи на те, що дослідження більше визначало особливості саме окремо виділеної території, але в сучасних умовах пандемії саме цей досвід є актуальним, враховуючи таке замкнуте положення багатьох територій країни та світу. Тоді була відзначена обмеженість практик формування інтегрованих торговельно-виробничих систем та коопераційних відносин за участі суб'єктів малого підприємництва. Тому саме у теперішній час пандемії та перманентних карантинів дуже важливо посилювати саме внутрішньо територіальні коопераційні зв'язки. Не обійшло уваги питання покращення доступності до фінансування. Враховуючи, що дія проектів Світового банку та Міжнародного банку реконструкції та розвитку з розширення доступу до ринків фінансових послуг [5,6] продовжується, бажано більш ретельно ознайомитися з їх умовами та підсилити можливості щодо використання цих ресурсів.

НІСД [4] відзначив низький рівень розвитку та ефективності функціонування саме суб'єктів інституційного забезпечення через недостатню кількість об'єктів ринкової, фінансової, соціальної та інформаційної інфраструктури, що має бути удосконалено через процес децентралізації. Якісні послуги з підтримки та обслуговування бізнесу, покращення доступу до ресурсів та ринків представники бізнесу могли отримати лише в обласному та районних центрах, великих містах. Отже, розвиток ОТГ і зміна територіального устрою повинна посилити інституційну спроможність сприяння розвитку МСП. Через систему територіальної кооперації дрібний виробник зможе отримати підтримку іншого рівня, донорську допомогу та доступ до кредитних ресурсів, для чого доцільно переймати досвід створення кооперативів у США, Канаді, Китаї та ін.

Висновок. Економічна криза і суттєве зростання Fintech на ринку фінансових послуг посилять пошук інноваційних форм фінансування МСП [7], новообрані органи місцевого самоврядування сприятимуть розвитку МСП через заходи організаційної, фінансово-кредитної підтримки бізнесу, методичного та інформаційного забезпечення, піднесення інноваційної діяльності, скорочення адміністративних бар'єрів.

Література:

1. ПРОГРАМА підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2018-2022 роки. URL: <https://ppr.kharkov.ua/ua/programa-pdtrimki-rozvitku-pdprimnictva-u-m-harkov-na-2018-2022-roki>.

2. Заплатинський М. В. Інституційна підтримка розвитку малого підприємництва в регіоні : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.05. Інститут регіональних досліджень НАН України. Львів, 2008. 25 с.

3. Краєвська А. С. Розвиток підприємництва в умовах інституційної невизначеності. Вісник Вінницького політехнічного інституту. ISSN 1997-9266. 2016. № 3. С.33-40.

4. Засоби підтримки малого підприємництва в контексті усунення диспропорцій соціально-економічного розвитку гірських районів в Україні. Аналітична записка. К.:НІСД,2017. 79 с. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/regionalniy-rozvitok/zasobi-pidtrimki-malogo-pidpriemnictva-v-konteksti-usunennya>.

5. Про ратифікацію Угоди про позику (Проект розширення доступу до ринків фінансових послуг) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку Закон України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T060446?an=12&scop=0&fscop=75918>.

6. Про створення комісії з відбору банків для участі в спільному зі Світовим банком проекті «Розширення доступу до ринків фінансових послуг» та моніторингу дотримання ними вимог проекту: Положення Міністерства фінансів України. Наказ від 26.09.2005 № 659. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MF05116?an=2&scop=2&fscop=8230>.

7. Внукова Н. М. Формування інноваційних умов розширення доступу до фінансування підприємництва. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України», м. Кропивницький, 14 квітня 2020 року. РВЛ ЦНТУ.2020.С.146-148.URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/9869/1/Proceedings-3thISPC-2020-146-148.pdf>.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

*Волохова І.В., к.е.н., доцент,
Український державний університет залізничного транспорту
Сушко Н. Г., магістр кафедри менеджменту та адміністрування
Український державний університет залізничного транспорту*

Сучасні тенденції розвитку світового господарства вказують на те, що господарські системи держав, які відчувають вплив глобалізації, все частіше конкурують між собою у сфері виробництва і реалізації продукції, а також у міжнародній торгівлі, через удосконалення і модернізацію функцій та інструментів прикладної логістики. В умовах глобалізації міжнародних ринків та розширення економічного розвитку посилення конкурентоспроможності України залежить від ефективних транспортно-логістичних систем. Актуальність питання щодо підвищення конкурентоспроможності транспортно-логістичного комплексу потребує детального аналізу проблем та можливих перспектив розвитку.